

جمهوری اسلامی ایران
سازمان برنامه و بودجه کشور

زنجیره ارزش مشارکت عمومی و خصوصی و بررسی عملکرد بخش ملی و استانی در سال ۱۳۹۹

امور برنامه ریزی، نظارت و آمایش سرزمین

مدیریت مشارکت عمومی و خصوصی

دی ماه ۱۳۹۹

زنجیره ارزش مشارکت عمومی و خصوصی

دولت

- سازمان برنامه و بودجه (بعنوان متولی راهبری و حمایت کننده)
- دستگاه اجرایی متولی پروژه
- ذی نفعان و ذی مدخلان پروژه

بخش خصوصی

- سرمایه گذار
- تسهیلگر
- توسعه دهنده

نظام تامین مالی

- بازار پول متشکل از بانک ها و موسسات اعتباری
- ابزارهای مالی بازار سرمایه متشکل از اوراق و صندوق و شرکتهای سهامی عام پروژه

مقررات و نظامات اجرایی

- مقررات و مجوزات لازم برای حمایت، تضمین و جریمه
- پیمانکاران و مشاوران
- دستگاه نظارتی

ایجاد محدودیت برای دستگاه اجرایی برای ایجاد بدهی و استفاده از
روش تعدیل قراردادهای پیمانکاری و در نهایت رفع تضاد منافع برای
حرکت از نظام سنتی به نظام مشارکتی

الزام حرکت به سمت نظام مشارکت و تجاری سازی پروژه
و ایجاد کسب و کار برای بخش خصوصی توسط بخش
عمومی

اصلاح و هماهنگ نمودن نظام تامین مالی برای کمک به تامین مالی
پروژه

ایجاد کسب و کار پایدار و تجاری سازی پروژه توسط بخش
خصوصی و انجام بازاریابی کارآمد پروژه ها توسط بخش عمومی

تاکید بر عوامل پیش برنده و تقسیم کار ملی برای توسعه مشارکت عمومی - خصوصی

ایجاد ظرفیت قانونی بالادستی با تصویب قانون مشارکت عمومی - خصوصی

توسعه ظرفیت‌های نهادی و تنظیم‌گری مشارکت عمومی و خصوصی

ارتقاء نقش بخش خصوصی در ارائه کالا و خدمات بخش عمومی و کاهش تضاد منافع

بسترسازی برای تامین مالی از بازار پول و سرمایه برای قراردادهای مشارکت توسط بانک مرکزی و سازمان بورس اوراق بهادار

حمایت صندوق توسعه ملی بعنوان نهاد توسعه‌ای از مشارکت عمومی - خصوصی

ظرفیت‌سازی در بخش عمومی و خصوصی و اطلاع‌رسانی توسط اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون، صدا و سیما و سازمان برنامه و بودجه

اقدامات سال ۱۳۹۹

پیش بینی اعتبار مورد نیاز
 سرمایه گذاری
 (هزار میلیارد ریال)

تعداد پروژه

نوع پروژه

۷۴۷

۲۷۲

پروژه‌های ملی

۸۷

۱۴۳۱

پروژه‌های استانی

۸۳۴

۱۷۰۳

پروژه‌های با قابلیت
 مشارکت

- برای تعداد (۴۴) پروژه با ارزش سرمایه‌گذاری معادل (۱۹۰،۷۶۴) میلیارد ریال فراخوان جذب سرمایه‌گذار انجام شده است.
- قرارداد مشارکت (۵) پروژه به بخش غیردولتی با ارزش سرمایه‌گذاری معادل (۴۳،۰۰۰) میلیارد ریال منعقد گردیده است که تعداد (۲) پروژه آن با سرمایه‌گذاری (۳۵،۸۴۰) میلیارد ریال به استناد ماده (۲۷) قانون الحاق (۲) و مابقی از سایر ظرفیت‌های قانونی استفاده گردیده است.
- (پروژه‌های ۲۸ خانه تاریخی شهرستان شیراز و سیکل ترکیبی نیروگاه بمپور ایرانشهر از پروژه‌های ماده ۲۷ می‌باشد)

- برای تعداد (۲۴۳) پروژه با ارزش سرمایه گذاری معادل (۱۹,۳۵۳) میلیارد ریال فراخوان جذب سرمایه گذار انجام شده است.
- قرارداد مشارکت (۱۴) پروژه به بخش غیردولتی با ارزش سرمایه گذاری معادل (۸۴۳) میلیارد ریال منعقد گردیده است

ابلاغ اعتبار از محل تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۹

عنوان بخش	تعداد پروژه	اعتبار ابلاغی (میلیارد ریال)
آب و فاضلاب	۴	۳۳۰۰
انرژی	۴	۲۵۰۰
زیرساخت حمل و نقل	۸	۲۱۷۰۰
حمل و نقل و عمران شهری	۵	۶۲۰۰
بناهای تاریخی و میراث فرهنگی	۴۲	۴۱۰
زیرساخت های گردشگری	۱۴	۴۹۴
مجتمع های فرهنگی و هنری	۹	۱۱۰۷
زیرساخت ورزشی و کارگران	۴۰	۱۰۴۷
مجتمع بیمارستانی	۶	۳۳۵۰
آموزش و پرورش عمومی	۱۹	۶۶۶
ارتباطات و فناوری اطلاعات	۲	۳۰۵۰
زیرساخت صنعت، معدن و بازرگانی	۲	۱۱۸۲
کشاورزی	۹	۳۵۰
توسعه منابع آب	۶	۶۶۰۰
ملی	۱۷۰	۵۴.۹۵۶
استانی		۱۲۰۰۰

تخصیص اعتبار از محل تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۹

اعتبار تخصیص یافته (میلیارد ریال)	تعداد پروژه	عنوان
۱۵،۷۵۰	۶	ملی
۵،۱۶۰	-	استانی

بر اساس فراخوان انجام شده برای ۱۱ پروژه ملی و متقاضی سرمایه‌گذاری شناسایی شده پیش بینی می شود تا انتهای سال جاری، اعتباری بالغ بر ۱۲،۸۵۰ میلیارد ریال از اعتبارات قانون به پروژه‌ها نیز تخصیص یابد

سامانه بازار الکترونیک طرح‌های عمرانی و سرمایه گذاری زیر ساختی

نیمه تمام

- این بخش از سامانه اطلاعات شناسنامه‌ای پروژه‌ها و گزارش توجیهی پروژه‌های قابل مشارکت را برای سرمایه گذاران اطلاع رسانی مینماید
- تاکنون اطلاعات بالغ بر ۱۵۰۰ پروژه در این سامانه درج شده است

در حال بهره برداری

- در این بخش اطلاعات پروژه‌های در حال بهره برداری دارای درآمد اطلاع رسانی می‌گردد تا با تجمیع اطلاعات این پروژه‌ها، اطلاع رسانی برای جذب سرمایه گذاران بخش خصوصی تسهیل شود. ثبت اطلاعات در این بخش از نیمه دوم سال جاری صورت می‌گیرد

در حال فراخوان

- کلیه پروژه‌هایی که در چارچوب مشارکت عمومی خصوصی انجام می‌شود در بخش فراخوانها اطلاع رسانی و فراخوان می‌شوند این بخش از مهرماه سالجاری فعال شده است

**وضعیت حوزه‌های بخشی برای پروژه های
ملی در سال ۱۳۹۹**

وزارت راه و شهرسازی

پروژه‌های قابل مشارکت: پروژه های حمل و نقل

- استفاده از ظرفیت بزرگراه‌ها در بند ۶ تبصره ۱۹ و برنامه انعقاد قرارداد مشارکت برای ۲۲ بزرگراه
- در بخش ریلی، **نوسازی ۲۸** دستگاه لوکوموتیو و **۱۵۰** کیلومتر خطوط آنتنی فراخوان انجام شده است
- ابلاغ اعتبار به میزان **۲۴۴۰** میلیارد تومان از منابع تبصره ۱۹
- حدود **۱۰۰۰** میلیارد تومان تخصیص یافته است

وزارت کشور

پروژه‌های قابل مشارکت: پروژه‌های عمران شهری

- پروژه اتوبوس برقی بهارستان - جمهوری با مدل مشارکت و ابلاغ ۱۲۰ میلیارد کمک دولت
- تجهیز ۱۰۴ دستگاه واگن و بهره برداری از خط ۶ مترو تهران توسط بخش خصوصی و کمک ۹۰۰ میلیارد دولت ظرف مدت دو سال
- کمک تبصره ۱۹ برای سهم آورده دولت در پروژه مشارکتی تاسیسات پسماند شهر ساری و ابلاغ ۶۰ میلیارد تومانی

وزارت نیرو

پروژه‌های قابل مشارکت: توسعه منابع آب

- با توجه به قوانین این حوزه که قیمت تکلیفی را برای فروش آب تعیین کرده بود، در تبصره ۱۹ امکان فروش محصول پروژه در قرارداد مشارکت بر اساس مدل مالی فراهم شده است. در این راستا ۷ پروژه در دستور کار برای واگذاری است.
- سد هایقر فارس، شبکه البرز، شبکه گلورد، شبکه رئیسعلی دلواری، آبرسانی به ۱۴ شهرستان اصفهان
- فراخوان سد هایقر و تخصیص اعتبار آبرسانی به ۱۴ شهرستان اصفهان در دست انجام است.
- تشکیل واحد مشارکت در شرکت مدیریت منابع آب در حال انجام است
- ابلاغ اعتبار به میزان ۵۶۰ میلیارد تومان از منابع تبصره ۱۹

وزارت نیرو

پروژه‌های قابل مشارکت: پروژه‌های زیرساخت آب و فاضلاب

- عملکرد مناسب در سالهای گذشته

- پروژه‌های تاسیسات فاضلاب مشهد- احداث تصفیه خانه فاضلاب طبرسی شمالی و اجرای ۱۲۰ کیلومتر شبکه آبرسانی، ایجاد تاسیسات فاضلاب یزد، ایجاد تاسیسات فاضلاب شهرشیراز و شهرک صدرا، ایجاد تاسیسات فاضلاب شهر قدیم و جدید هشتگرد در مرحله فراخوان و انتخاب سرمایه‌گذار هستند.

- ابلاغ اعتبار به میزان **۳۳۰** میلیارد تومان از منابع تبصره ۱۹

وزارت نیرو

پروژه‌های قابل مشارکت: پروژه‌های زیرساخت انرژی

- در بخش نیروگاهی، نیروگاه ایرانشهر فراخوان به شرکت فراب واگذار شد به میزان سرمایه گذاری ۱۰۰ میلیون یورو با مدل BOT
- نیروگاه ماهشهر با مدل BOO در مراحل اجرایی است
- فراخوان مشارکت در کنتور هوشمند با هدف ۲۵۰ هزار کنتور توسط توانیر انجام شد.
- ابلاغ اعتبار به میزان ۲۵۰ میلیارد تومان از منابع تبصره ۱۹
- در بخش پروژه‌های انرژی‌های نو و تجدیدپذیر، از سایر ظرفیت‌ها در حال انجام است

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

پروژه‌های قابل مشارکت: پروژه‌های بیمارستانی

- بیمارستان شهدای تجریش و مهدی کلینیک در دستور کار قرار دارد.
- واگذاری بهره برداری بیمارستان تکمیل شده در اولویت برنامه مشارکت است و **دو بیمارستان در استان تهران** در حال برگزاری فراخوان هستند.
- مابه التفاوت بهای خدمت و تعرفه تکلیفی از ردیف خرید خدمات راهبردی سلامت از طریق صرفه جویی تامین خواهد شد به نحوی که پرداختی از بیمارستان دولتی کمتر باشد
- ابلاغ اعتبار به میزان **۳۳۵** میلیارد تومان از منابع تبصره ۱۹

وزارت جهاد کشاورزی

پروژه‌های قابل مشارکت: پروژه‌های زیرساخت کشاورزی

- در بخش شهرک‌های کشاورزی و زیرساخت مربوطه به میزان **۳۵** میلیارد تومان از منابع تبصره ۱۹ ابلاغ شده است.
- در حوزه‌هایی مانند شبکه‌های آبیاری و زهکشی، سیلوها می‌توان سازوکار مشارکت با بخش خصوصی را تعریف نمود ولی در این زمینه اقدام خاصی صورت نگرفته است.

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

پروژه‌های قابل مشارکت: زیرساخت‌های مرتبط با ارتباطات

- فراخوان ارائه خدمات نوین و ظرفیت پستی از طریق هاب پستی در مرحله انجام است. **۱۵۰**میلیارد تومان از اعتبارات تبصره ۱۹ ابلاغ شده است
- ارائه برنامه توسعه خدمات دولت الکترونیکی با مشارکت بخش خصوصی و توسعه مشارکت پروژه‌ها نیز در دستور کار قرار گیرد. تاکنون عملکرد خاصی ملاحظه نشده است.
- بسیاری از حوزه‌های این وزارتخانه برای سرمایه‌گذاری جذاب است و قابلیت واگذاری به بخش خصوصی را دارد. علیرغم این ظرفیت‌های مناسب برنامه‌ای برای توسعه مشارکت بخش خصوصی ارائه نشده است.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

پروژه‌های قابل مشارکت: پروژه‌های فرهنگی و هنری

- با توجه به توجیه ضعیف مالی این پروژه‌ها برای بخش خصوصی، می‌توان با ایجاد تاسیسات جانبی اقتصادی و ارائه تسهیلات ارزان قیمت، جذابیت لازم برای بخش خصوصی ایجاد نمود. پروژه این بخش را می‌توان به شهرداری‌ها و سایر نهادهای غیردولتی واگذار نمود.
- رویکرد غالب وزارتخانه بر عدم امکان واگذاری پروژه‌ها استوار است
- در صورت تعریف سازوکار مشارکتی و روش بازگشت سرمایه مناسب امکان واگذاری پروژه‌ها وجود دارد.
- ۱۱۱ میلیارد تومان از اعتبارات تبصره ۱۹ ابلاغ شده است

وزارت آموزش و پرورش

پروژه‌های قابل مشارکت: پروژه‌های زیرساخت آموزشی و رفاهی جانبی

- در زمینه واگذاری واحدهای رفاهی - تفریحی در دستور کار قرار گرفته است.
- با توجه به تجربه قراردادهای خرید خدمات آموزشی، در زمینه واگذاری مدارس نیمه تمام، سازوکار مشخص مشارکت با بخش خصوصی تدوین نشده است و روند اجرایی به کندی پیش می‌رود.
- مقرر شده است دبیرخانه واگذاری مدارس در سازمان مشارکتهای مردمی وزارت آموزش و پرورش تشکیل شود.
- ۳۷ میلیارد تومان از اعتبارات تبصره ۱۹ ابلاغ شده است

وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی

پروژه‌های قابل مشارکت: زیرساخت‌های مرتبط با گردشگری

- پروژه‌های این بخش جذابیت مناسبی برای مشارکت دارند حدود ۴۰۰ پروژه شناسایی شده است
- ولی بعزت مشکلات ساختاری و نهادی در وزارت مربوطه اقدامات مناسبی انجام نشده است.
- ۹۰ میلیارد تومان از اعتبارات تبصره ۱۹ ابلاغ شده است
- پروژه ۲۸ خانه تاریخی در شیراز قرارداد مشارکت آن انجام شده است.

وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی

پروژه‌های قابل مشارکت: مجتمع ورزشی کارگران و بهزیستی و مجتمع های فنی و حرفه‌ای

- در حوزه مجتمع ورزشی کارگران با توجه به جلسات برگزار شده با امور رفاه اجتماعی و وزارتخانه و اعتبارات ماده ۱۵۴ قانون کار می تواند کلیه پروژه ها این حوزه را واگذار و برای پروژه که توجیه مالی ندارند خرید خدمت انجام داد.
- در سازمان فنی و حرفه ای با امور آموزش و پرورش جلساتی برگزار و مقرر شد کلیه پروژه های نیمه تمام خود را از طریق مشارکت واگذار و یا مازاد اعلام کرده و به فروش برسانند.
- ۶۰ میلیارد تومان از اعتبارات تبصره ۱۹ ابلاغ شده است

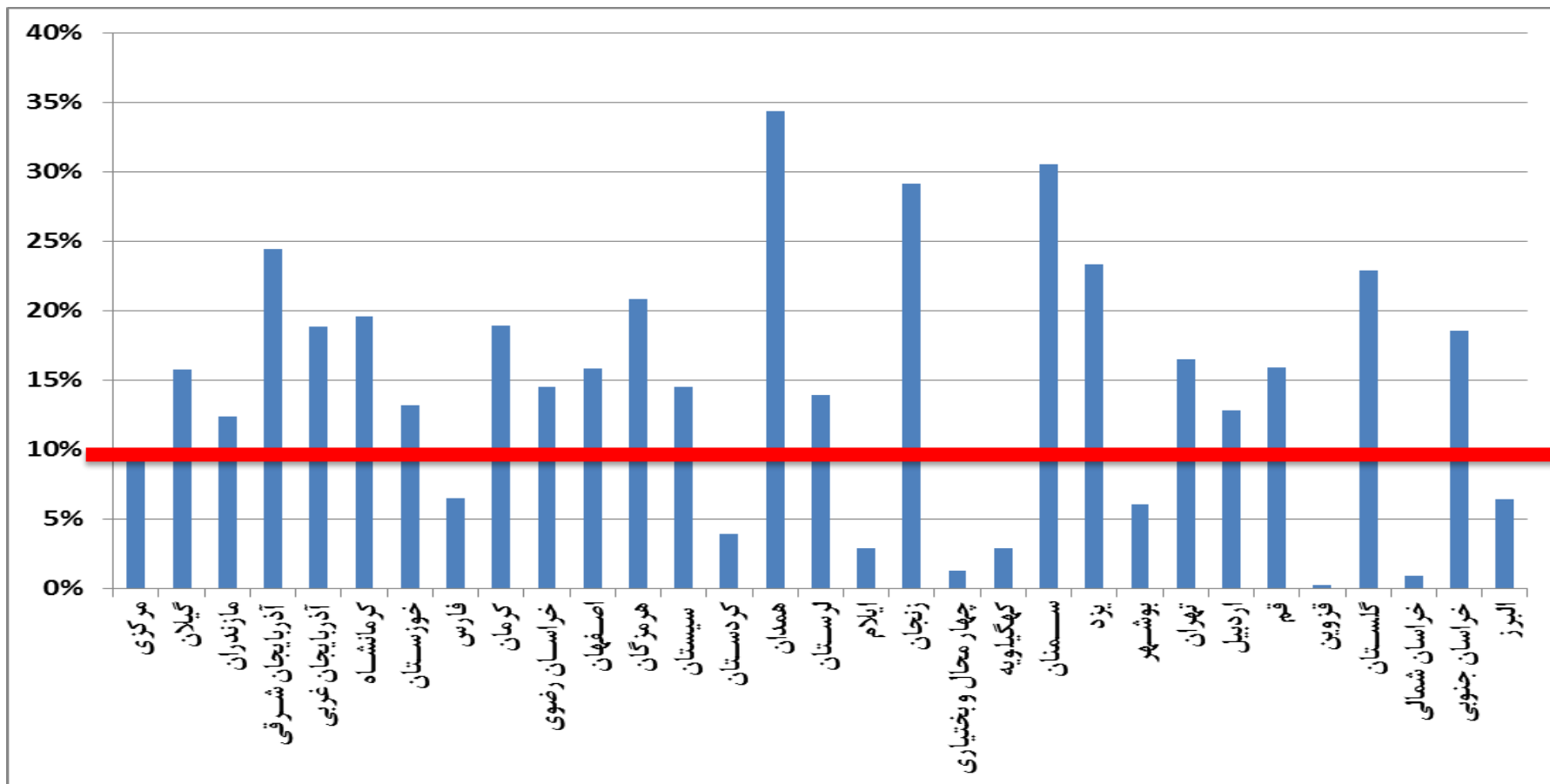
وزارت ورزش و جوانان

پروژه‌های قابل مشارکت: مجتمع‌های ورزشی

- در سالهای اخیر عملکرد مناسبی ارزیابی نمی‌شود.
- در پروژه‌های شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی در این بخش نیز می‌توان با تغییر کاربری و استفاده از یارانه سود تسهیلات با سرعت بیشتری پروژه‌ها را واگذار نمود
- با توجه به تعداد پروژه‌های این بخش، ضروری است تدوین گزارش‌ها و برگزاری فراخوان‌ها با سرعت بیشتری اجرایی شود و نهادسازی لازم صورت گیرد
- **۸۵** میلیارد تومان از اعتبارات تبصره ۱۹ ابلاغ شده است

اجرای قانون مطابق تبصره ۱۹ در استانها بر اساس عملکرد ۹۸

جزء ۴ تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹، شورای برنامه ریزی و توسعه استان تا سقف ده درصد (۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استان را برای طرحهای جدید استانی اختصاص دهد و برای طرحهای جدید بیش از سقف تعیین شده صرفاً از طریق سازوکار مشارکت عمومی - خصوصی مجاز می باشد.

۲۱ استان محدودیت در نظر گرفته شده برای ایجاد پروژه جدید مطابق جزء ۴ تبصره ۱۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۸ را رعایت نکردند.

با تشکر از توجه شما

